

- (5) प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः ।
 प्रारभ्य विघ्ननिहिता विरमन्ति मध्याः ।
 विघ्नैर्मुहुर्मुहुरपि प्रतिहन्यमाना ।
 प्रारब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति ।

15

(आ) Write note on any **ONE** :

कोणत्याही एका विषयावर टीप लिहा :

किंसी एक पर टिप्पणी लिखे :

(1) सज्जनप्रशंसा

(2) परोपकार

(3) विद्याप्रशंसा.

5

5. Translate any **TWO** shlokas :

कोणत्याही दोन श्लोकांचा अनुवाद करा :

कोई भी दो श्लोकों का अनुवाद करें :

(1) भज गोविंदं, भज गोविंदं, गोविंदं भज मूढमते ।

संप्राप्ते संनिहिते काले न हि नहि रक्षति दुकृञ् करणे ।

(2) बालस्तावत्क्रीडासक्तः तरुणस्तावत्तरुणीसक्तः ।

वृद्धस्तावज्जिन्तामग्नः परे ब्रह्मणि कोऽपि न लग्नः ।

(3) अग्रे बन्धिः पृष्ठे भानू रात्रौ चिबुकसमर्पित जानू ।

करतलभिक्षा तरुतलवासः तदपि न मुञ्चत्याशापाशः ।

(4) भगवद्गीता किञ्चिदधीता गंगाजललवकणिका पीता ।

सकृदपि येन मुरारिसमर्चा तस्य यमः किं कुरुते चर्चा ।

10

**B.A. (Part-III) Examination
 SANSKRIT
 (Modern Indian Languages)**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— Answer in the medium offered.

सूचना :— उत्तरे स्वीकृत माध्यमातून लिहावीत.

सूचना :— उत्तर स्वीकृत माध्यम में लिखिये ।

1. Translate any **THREE** of the following :

कोणत्याही तीन श्लोकांचे भाषान्तर करा :

किन्ही तीन श्लोकों का अनुवाद करे :

(1) श्रीहर्षो निपुणः कविः परिषदप्येषा गुणग्राहिणी

लोके हारि च वत्सराजचरितं नाट्ये च दक्षा वयम् ।

वस्त्वैकैकमपीह वाञ्छितफलप्राप्तेः पदं किं पुनः

मद्भाग्योपचयादयं समुदितः सर्वो गुणानां गणः ।।

(2) कुसुमसुकुमार मूर्तिर्दधति नियमेन तनुतरं मध्यम् ।

आभाति मकरकेतोः पार्श्वस्था चापयष्टिरिव ।।

- (3) प्रसीदेति ब्रूयामिदमसति कोपे न घटते ।
करिष्याम्येवं नो पुनरिति भवेदभ्युपगमः ।।
न मे दोषोऽस्तीति त्वमिदमपि न ज्ञास्यसि मृषा ।
किमेतस्मिन् वक्तुं क्षममिति न वेदिम प्रियतमे ।।

- (4) यातोऽस्मि पद्मनयने समयो ममैष ।
सुप्ता मयैव भवति प्रतिबोधनीया ।
प्रत्यायनामयमितीव सरोरुहिण्याः ।
सूर्योऽस्तमस्तक निविष्टकरः करोति ।

- (5) व्यक्तं लग्नोऽपि भवति न दहत्येव पावकः
यतः सन्तापमेवायं स्पर्शस्ते हरति प्रिये ।

15

2. Explain with reference to context any **THREE** of the following :

कोणत्याही तीन वाक्यांचे ससंदर्भ स्पष्टीकरण करा :

किन्ही तीन वचनां का ससंदर्भ स्पष्टीकरण करे :

- (1) वत्सेश्वरः कुसुमचाप इवाभ्युपैति ।
- (2) अथवा कमलाकरं वर्जयित्वा राजहंसन्यत्राभिरमते ।
- (3) अचिन्त्योऽहि मणिमंत्रमौषधीनां प्रभावः ।
- (4) शपे ब्रह्मसूत्रेण यदीदृशी कदाप्यस्माभिर्दृष्टपूर्वा ।
- (5) साधु कोसलपते साधु ! मृत्युरपि ते श्लाघ्यः ।

15

3. Sketch the character of उदयन **OR** वासवदत्ता.

राजा उदयन किंवा वासवदत्तेचे चरित्र-चित्रण करा.

राजा उदयन अथवा वासवदत्ता का चरित्र-चित्रण करें ।

10

4. (अ) Translate any **THREE** shlokas :

कोणत्याही तीन श्लोकांचा अनुवाद करा :

किन्ही तीन श्लोकों का अनुवाद करे :

- (1) मातेव रक्षति पितेव हिते नियुक्तं ।

कान्तेव चाभिरमयत्यपनीय खेदम् ।।

कीर्तिश्च दिक्षु वितनोति तनोति लक्ष्मीं ।

किं किं न साधयति कल्पलतेव विद्या ।।

- (2) जयंति ते सुकृतिनो रससिद्धाः कवीश्वराः ।

नास्ति येषां यशः काये जरामरणजं भयम् ।।

- (3) सत्यानृता च परूषा च प्रियवादिनीच ।

हिंसा दयालुरपि चार्थपरा वदान्या ।।

नित्यव्यया प्रचुरनित्यघनागमा च ।

वाराङ्गनेव नृपनीतिरनेकरूपा ।।

- (4) पद्माकरं दिनकरो विकचीकरोति ।

चंद्रोविकासयति कैरवचकवालम् ।।

नाभ्यर्थितो जलधरोऽपि जलं ददाति ।

सन्तः स्वयं परहिते विहिताभियोगाः ।।